

pred leti ozkotirno železnico s postaje Brezno do kamenoloma v Bibnici, odkoder prevaža granit. Naprava železnice pa je stala visoke svote in to že radi tega, ker je teren zelo težaven. Predzadnje neurje je g. Lenarčiču močno poškodovalo progo in jo je popravljalo 40 delavcev iz hrvaške par tednov. Ravno v soboto pred zadnjim nalivom so bila popravila gotova in delavci so pili likof in se nato odpeljali. V noči od zadnje sobote na nedeljo so razdrili hudourniki to progo veliko bolj in na večih mestih, nego je bila pred popravilom. G. Lenarčiča so oškodovale letošnja neurja za težke svote.

Občinske volitve se bodo vršile prihodnjo nedeljo na Teznu pri Mariboru. Občina Tezno voli le samo 9 odborikov, a je vloženih za te volitve šest list.

Zopet komisija! Znano novo cesto, ki jo gradi država od St. Ilja do Gornjega Čmureka, so letos že nešteto krat komisijonirali. Prihajajo inženirji in visoki uradniki iz Beograda, Ljubljane in Maribora. A delo stoji. Plazovi vršijo svoj posel nemoteno naprej. Cestne zveze so v obmejnih občinah pretrgane. In dne 12. t. m. je zopet prišla nova komisija gledat to cesto. Gledala jo bo celih pet dni in nato bo odpotovala. Prišla bo zopet druga. Tokrat so prišli trije gospodje iz Beograda, med njimi načelnik iz ministrstva stavb, gradbeni direktor iz Ljubljane, vodja gradbene sekcije v Mariboru in še več drugih. Ali niso te komisije samo zavlačenje?

Romarski izlet na Ptujsko goro. Ker se romarski izlet iz Maribora vsled različnih zaprek ni mogel vršiti meseca julija, bo isti to nedeljo, dne 22. avgusta. Razen dopoldanske in popoldanske službe bože bo tudi predavanje za vsa društva. Odhod iz Maribora ob petih zjutraj. Ako se jih bo oglasilo do 700, imamo posebni vlak. Izkaznice za polovično vožnjo dobite do sobote opoldne pri vratarju frančiškanskega samostana. Ker je polovična vožnja dovoljena, je s tem omogočeno, da se lahko tudi revnejši udeležijo tega romarskega izleta. Torej v nedeljo, tudi pri slabem vremenu, na svidenje na Ptujski gor!.

Fantje! Dne 29. avgusta t. l. pridite vsi na velik fantovski dan, ki bo pri lepi romarski cerkvi sv. Roka nad šmarjem pri Jelšah. Na sporedu bo: fantovski tabor in orlovski telovadni nastop. Za polovično vožnjo na železnici smo prosili.

Smola radičevskega poslanca Kelemine. V Ormožu se vrši sedaj obrtno-gospodarska razstava, ki je zelo dobro obiskana od strani kmetijskega občinstva. Ob priliki razstave so prignali živinorejci iz ormoškega okraja razstaviti svojo živino dne 9. t. m. Ravno to živinorejsko razstavo je hotel izrabiti Radičev poslanec Kelemina iz Središča za svoj nenapovedan shod. Tokrat pa Kelemina ni imel sreče s svojim zborovalnim eksperimentom. Živinorejci ga nikakor niso marali poslušati in so pokazali nevoljo nad Radičevim politiko s tem, da so Kelemino enostavno odslovili. Kelemina je uvidel razkačeno ljudsko nevoljo in se po francosko poslovil. Pri Keleminovem pobjegu je bilo zanimivo videti žalostni obraz ormoškega glavnega eksponenta Radičeve stranke, ki je gotovo uvidel, kako malo upanja ima, da bi se kdaj vsedel na poslanski stolček pod Radičevim marelom.

Hiralnica v Muretineh. Končno so pogajanja tako daleč uspela, da bode križniški red sam vzdrževal hiralnico. Da pa bode ta zavod res dobrodelna naprava, bode hiralnično društvo zavod podpiralo tudi še v bodoče. Popravila prav dobro napredujejo, tako da bode meseca septembra zavod že odprt. — Pretekli teden bi nam sicer požar skoraj uničil grad, vendar so okoliščini pravočasno zagušili ogenj, tako da ni dosti škode. — Dne 29. avgusta bode pa hiralnično društvo priredilo pri Sv. Marjeti v gostilni g. F. Mikl dobrodelno tombolo z prav lepimi nebrojimi dobroti, kakor n. pr. cel močen težki voz, sodi, čevlji, obleka itd. Prijatelji dobrodelnosti, vsi na tombolo v nedeljo, dne 29. t. m. — Hiralniški odbor pa se tem potom obrača na vsa usmiljena srca za milodare, povestne knjige, stare še ohranjene svete podobe itd. Vse to naj se pošlje ali na župni urad Sv. Marjeta niže Ptuja, ali pa na naslov: J. Verbajnsak, Sv. Barbara v Halozah.

Državna realna gimnazija v Ptuj. Šolsko leto 1926—27 se prične dne 1. septembra 1926. Do tedaj morajo biti opravljeni razredni in privatni izpiti, ki se bodo vršili po razporedu, nabitem na uradni deski. V četrtek, dne 2. septembra, bo vzprejemni izpit za I. razred. Oglasiti se je zanj istega dne ob 8. ure dopoldne, ali pa že tudi poprejšnje dni ob uradnih urah, in donesti spričevalo osnovne šole in rojstni list. Izpiti se prične ob 9. uri in bo predpoldnem pismeni, popoldne po potrebi ustni. V ostale razrede II.—VIII., kakor tudi repetenti v I. razred se bodo vpisovali v petek, dne 3. septembra, do 10. do 11. ure dopoldne in sicer domači učenci (-ke) pri svojih razrednikih, od drugod došli a pri ravnatelju. V soboto, dne 4. septembra, bo slovesna služba božja ob 8. uri zjutraj. Po službi božji se vrnejo dijaki (-nje) v gimnazijo po potrebne informacije. V ponedeljek, dne 6. septembra, se prične ob 8. uri redni šolski pouk.

Smrt dijaka v Dravi. Po dolgem deževju je v Ptuj končno vendarle nastopil solnčen in vroč dan. Tudi minoritskim dijakom se je vzbudila z vso silo želja za kopanjem. Starejšinstvo jim je odkazalo v Dravi kraj, kjer je voda mirna in ne globoka in vsaka nevarnost izključena. Ker pa je ta prostor precej oddaljen, so se nekateri dijaki, še predno so tja prispeli, med potom slekli in skočili v Dravo. Obupni klici na pomoč so opozorili tovariše, da se Fr. Kančnik, učenec IV. razreda gimnazije, ki ni znal plavati, potaplja. Njegov součenec Ciril Tručl, ki je v enaki priložnosti rešil utopljenca v Savinji, je pogumno skočil v valove, da reši tovariša. Razvila se je obupna borba zvestega tovariša z valovi in z utopljenecem, ki se ga je krčevito oklepala in ga štirikrat potegnili s seboj na dno. Komaj in zadnji čas se je Tručl še sam rešil; Franca pa je vrtnec pokopal in ni se pokazal več na vrhu. Bil je miren in od svojih htovarišev zelo ljubljen. Utopljenec je star 15 let, srednje velik, bolj suh s solnčnimi pegami po licu, ima na sebi samo črne kopalne hlače. Če ga slučajno kdo najde, naj to uaznani minoritskemu semenišču v Ptuj. Staršem naše sožalje!

Povodenj odkrila grozovit zločin v Prekmurju. O priliki katastrofalnih povodnj je prišel na dan marsikak star zločin, ki bi bil sicer ostal prikrit. Svojeas smo že poročali,

li, da je voda v Sremu razkrila več okostij ter so tako prišli na sled zločinom, ki so bili izvršeni že pred mnogimi leti. Slični slučaj javljajo sedaj iz Prekmurja. V vasi Domajševci v Prekmurju je letošnje spomlad nenadoma izginila hčerka tamošnjega bogatega posestnika Kuzme Potriča. Z doma je odšla k svojim sorodnikom na Madžarsko, pa se pozneje ni več vrnila. Vsa poizvedovanja za njo so ostala brezuspešna. Ker se je naknadno ugotovilo, da je vzela doma tudi večjo svoto denarja, so sprva mislili, da je pobegnila. Radi tega tudi zasledovanje ni bilo prestrogo. Ščasoma pa so začeli ljudje govoriti razne stvari. Deklica je namreč imela razmerje z nekim tamošnjim fantom, ki pa ga njeni starši radi siromašnosti niso marali za zeta. Ta radi tega ni kazal posebne žalosti, pač pa je živel za svoje razmere prerazkošno. Ljudje so marsikaj namigavali, vendar pa si brez dokazov nikdo ni upal očito izreči kakega suma. Zadnja poplava je zadela tudi tamošnje kraje in je na nekem mestu ob potoku odnesla precej zemlje. Ko so te dni občani popravljali strugo potoka, so našli na žensko okostje. Preiskava je ugotovila, da gre za pogrešano hčerko Potričevu. Vse je kazalo na to, da je bila umorjena ter nato zakopana. Sum je padel takoj na njene bivšega fanta, ki so ga orožniki aretirali. Po daljšem tajanju je končno svoj zločin priznal.

Seja Kmetijske zveze za celjsko okolico. Kmečka zveza za okolico Celje je imela zadnjo soboto sestanek v tajništvu pri »Belem volu«. Na sestanku se je obravnavalo vprašanje poplav, kakor tudi volitve v trgovsko in obrtno zbornico. Glede regulacije pritokov in Savinje je zavzela Kmečka zvezastališče, ki odobrava načrt preložitve struge Voglajne na južni del železniške proge, ako bi s to preložitvijo ne bili ogroženi drugi kraji. Zato se mora delo izpeljati na tak način, da ne bo voda ogrožala Čreta in Zavadne ter mesta. V splošnem je prevladovalo mnenje, da delne regulacije ne bodo izdatno koristile, dokler se ne prime v roko glavni projekt, to je regulacija Savinje, in se ne začne z prenovitvijo strug vseh drugih pritokov. Glede volitev v obrtno in trgovsko zbornico se je sklenilo z vsemi silami podpreti volilni boj za skupno slovensko listo proti predstaviteljem SDS.

Težka nesreča na Polzeli. V nedeljo popoldne se je zgodila težka kolesarska nesreča na Polzeli. Nesreča bi bila kmalu zahtevala človeško življenje. Na ovinku pri gostilni Cimpermanovi sta zadela skupaj g. Plešec Ferdo, čevljarški mojster iz Ljubnega, s kolesom in g. Karl Rak iz Braslovč z motociklom. Plešec je pri tem padel čez kolo, zadela z glavo ob ploščico s številko na motociklu ter obležal nezavesten. Njegove poškodbe so težkega značaja ter bo v slučaju okrevanja čutil posledice vse življenje. Tukaj šnji trgovec g. Tiršek je ranjena takoj z avtomobilom odpeljal v celjsko bolnico. Kdo je nesrečo zakrivil, se trenutno ne da ugotoviti.

Na mrtvaškem odru skoro zgorela. Dne 10. t. m. je umrla uboga, med reveže prišeta Nežika Auberšek, hči rajnega prejšnjega posestnika Auberšek, p. d. Parožnik, iz okolice Parož, občina Dobrna. Bila je zvesta članica Mar. družbe na Dobrni. Ker je bila bolj pri revnih, se ni nikdo toliko zanjo brigal. Imela je lepo doto; ko je služila pri sestniku p. d. Kovač na Breah, je dala vso doto v vojno posojilo ter jo seveda tudi izgubila. Sedaj je reva služila pri drugemu posestniku Blažu Rihtarju v Breah samo za prevžitek, ter je nagloma umrla. Na mrtvaškem odru ležala, je skoraj zgorela. Bilo je takole: V sobi ni bilo nobenega poleg nje, ena sveča se je zvrnila po odrin in od se je vnel. K sreči so vendar zapazili ogenj in ga pogasili, nevarnost je bila velika, ker je poslopje leseno. Najlepše se je izkazala Marijina družba, deklice iz okolice Brece, katere so jo spremile in pomagale nositi na zadnji poti.

Smola žepnih tatov. Na zadnjem živinskem sejmu v St. Juriju ob južni žel. so se pojavili trije elegantno oblečeni gospodje, ki so se pripeljali z avtomobilom. Pomešali so se med kupce in ljudje so pričakovali dobre kupčije, misleč, da morajo to biti kakšni bogati kupci. Toda zmotili so se, omenjeni trije gospodje so bili — žepni tatovi, ki so hoteli izkoristiti sejmsko gnetjo ter oskubiti marsikatero gmeto za njegov težko prislužen denar. Kmalu so se spravili na posel. Nekemu kmetu, ki je kupoval vole, je tako spretno izmaknil denarnico in jo skril pod klobuk, da kmet sploh ničesar ni opazil. K sreči pa je videl tatvino drugi kmet, ki je hitro teta zagrabil ter ga izročil orožnikom. Kmalu je bil v rokah pravice še drugi lopov, dočim je tretji srečno odnesel pete. Ogorčeno ljudstvo je hotelo lopova na licu mesta kaznovati in orožniki so ga komaj ubranili, da nista dobila zaslužnih batin. Kmetje, na sejmih pozor!

Dekleta ustrelil. V noči od sobote na nedeljo je ustrelil 21letni rudar v Trbovljah 22letno Štefko Kralj, ki je bila tudi zaposlena pri rudniku. Morila so orožniki še isto noč prijeli in ga oddali drugi dan v zapore na Laškem. Vzrok tega nečloveškega dejanja je ljubosumnost. Mladostni uboju, umori in samomori se zelo širijo v zadnjem času. Oblasti bodo morale nekaj ukreniti, da se omeji to samolastno pokončevanje življenj.

Umor č. g. župnika Pliberška pojasnjen. Kakor smo že svojčas poročali, je bil v Orehoviču na Hrvaškem umorjen in oropan tamošnji župnik Pliberšek. Zjutraj, ko so ga našli z razklano glavo umorjenega v njegovi postelji. V sosedni sobi je nezvestna ležala njegova že priletna kuharica vsa okrvavljena. O roparjih in morileh dolgo časa ni bilo nobenega sledu. Te dni pa se je orožništvu posrečilo, da ta zagoneten umor, ki je tamošnje prebivalstvo zelo razburil, razjasni. Orožniški kaplar Nikola Sušnjak se je v soboto v spremstvu svojega tovariša nenadoma pojavil v župnišču ter začel ponovno izpraševati kuharico. Stavil ji je tako spretno razna vprašanja, da se je zapletla v protislovja in po dvehurnem zasliševanju končno priznala svojo krivdo na umoru. Izpovedala je, da je bila dogovorjena z dvema svojima priležnikoma, da oropajo župnika. V kritični noči je oba morilca spustila v župnišče, tako da tega ni nihče zapazil. Skupno so nato umorili starega župnika ter ga izropali. Plen so si razdelili. Res so našli pri kuharici in njenih pomočnikih, ki so jih še istega dne zaprli, ves ukradeni denar.

Poplave v Bački so uničile 1203 hiše. Prizadetim se bodo zgradile nove hiše, katerih vsaka bo stala okrog 10 tisoč dinarjev, skupaj tedaj približno 12 milijonov dinar.,

ki jih bo Rdeči križ najel kot posojilo, plačljivo v 30. letih. Oni pa, ki se jim bodo zgradile hiše, bodo morali plačevati majhen prispevek v fond, ki bo služil za podpore v slučaju novih poplav.

Mehika uči. »Amerikanski Slovenec« piše ob sklepu svojih poročil o preganjanju cerkve in kristjanov v Mehiki tako-le: »Mehika je zašla na popolni brezverski tir. Svobodomiseli in boljševiski radikali zlorabijo ustavo in državno politično moč. Vse poberejo, vsako drobtinico proti cerkvi in duhovščini. Svobodomiseli so enaki v vseh državah in deželah. Mehikanski svobodomiseli so se pripravljali na ta pogon že več let. Na račun katoliške brezbriznosti so prišli v veljavo drakonične protiverske postav. Svobodomiseli so bili neprestano na delu, katoličani so spali in bili mnenja, da onih naravnih pravic, da bi človek ne smel verovati, kar bi hotel in izvrševati svojih verskih dolžnosti na način, kakor mu to predpisuje njegova vera, ne bo nikdar nihče krtil. Pa kako so se motili. Sovražniki katoličanov so vse to lepo spravili v veljavo in sedaj, ko so na krmilu, izvršujejo nad katoličani in katoliško cerkvijo te postav v vsem brutalnem obsegu, ki si jih more človek misliti. To, kar se sedaj dogaja v Mehiki, bi se istotako dogajalo v vsaki drugi deželi, ako bi dobili vlado v svojo pest taki protiverski nestrpnosti, kot so v Mehiki. V Združenih državah se je že mnogokrat pripravljalo napade na najnaravnejše pravice katoličanov. Samo spomnite se nazaj par let, kako so naši nasprotniki delali proti katoliškim šolam v državi Mičigan, potem v državi Oregon in že tudi drugod. Ko bi njih predlogi pri volitvah prodrli skozi, bi začeli zapirati šole, kakor jih sedaj v Mehiki. Zato je velevažno, da so katoličani neprestano na straži za svoje pravice. Sovražniki pridejo na plan z malimi zahtevami, ali ko jim pokaže narod prst, zagrabijo za celo roko.«

Kulturni boj v Mehiki divja dalje. Znova poročajo o spopadih med vladnimi četami in katoličani. Mehiki nadškof bo radi zoperstavljanja državnim zakonom izročen so dišcu. — Ameriški poslanik Sheffield je zapustil Mehiko, vendar pa diplomatski stiki niso docela prekinjeni. Nekateri katoliški duhovniki so priznali vladne odredbe in jih je nadškof izobčil iz cerkve.

Zabe so ustavile vlak. Sovjetski listi poročajo, da je nedavno šlo čez progo Vladivostok-Sariga na Krimu toliko žab, da je bila proga kilometer na široko pokrita z njimi. Vlak se je moral radi tega ustaviti in stati toliko časa, da je prenehala žabja »selitev narodov«. V krimskih močvirjih namreč živi ogromno število žab, ki se od časa do časa selijo iz bolj suhih v bolj mokre kraje.

Prošnja. Ubogi državni uradnik, ki ga je grozovita usoda pripravila ob vse, prosi, da bi kakšni dobrotljivi ljudje sprejeli njegovo dvoletno hčerko ali štiriletnega sinčka za svojega. Pripravljen je tudi plačevati za vsakega otroka 150 dinarjev odškodnine na mesec. Podatki so ia razpolago v tajništvu SLS.

Za naše dijake so nabrali na primiciji g. Stanka Wein gerla pri Sv. Barbari pri Vurbergu dne 8. t. m. svoto 642 dinarjev ter so poslali od tega polovico Dijaškemu podpor nemu društvu v Ljubljano, polovico pa Dijaški kuhinji v Maribor. Z iskreno zahvalo darovalcem kličemo: Vivant sequentes!

Zahvala. Na primiciji č. g. novomašnika Jakoba Rihterja, Novaštitfa pri Gornjem gradu, se je nabralo za »Slo mška«, društvo mariborskih bogoslovcev, 370 dinarjev. Primicijantu, darovalcem in zbirateljem iskrena zahvala! — Počit. vodja.

Samo deset dni še imaš priliko, kupiti si za 5 dinarčkov krasno pohištvo, kolo, šivalni stroj, pisalno mizo itd. itd. Zato sezi hitro po naših srečkah! Dne 29. t. m. pa le pridi na žrebanje v Ljutomer! Izrebane številke bodo objavljene v časopisih. — Društvo Katoliški dom v Ljumeru.

Pisma iz domačih krajev.

Sv. Andraž v Halozah. Haloze se vedno imenuje: lepe, vinorodne, zelene. Res zaslužijo te priimke. Toda letos, sedaj? Vedno deževje, povodnji, zlasti dne 8. in 9. avgusta so jih hudo skazile. Niso več lepi naši zeleni griči. Meli, plazi so razcefrali njih lepo zeleno obleko. Ozke dolinice niso več rožnate, cveteče in dišeče! Pošastna povodenj je razlila po njih svojo strupeno blato. Prijeten vonj, dišeč zrak se je poizgubil, ostal je gnili smrad po sluzastem močvirju! Bele ceste so zasute na mnogih krajih od velikih plazov. Tudi trta žaluje na strganih strminah pri pogledu na žalostno okolico. Iz grenkih solz bo letos izkipelo kislo vino, ki bo priča hude nesreče, ki je zadela naše Haloze. Bolj kot Haloze pa čuti vso nesrečo Haložan. Ne samo lepoto, ne samo zemljo, ne samo trsje, tudi kruh mu je odnesla voda! Kako se bo preživil? Kam naj se obrne za pomoč? Ze sedaj je bila prehrana slaba! Po večini umirajo samo otroci vsled slabosti, ker s starši vred nimajo zadostne hrane. Kaj bo šele v jeseni, na zimo, na spomlad? Poslanci, ne pozabite naše velike bede!

Sv. Avguštin v Halozah. Cerkvica vrh goré, cerkvica bela! Vsak dan pozdravlja te duša vesela! Stari Slovenci so ljubili Boga in častili njegove svetnike. Da so poleg žive vere imeli tudi zdravo pamet in dober okus za lepoto božje narave, na mpričajo ljubke cerkvice, ki se kakor bela jagnjeta povsod bliščijo na najlepših razglednih hribih. Ena takih točk je Sv. Avguštin s svojim divnim razgledom po vinorodnih Halozah. Ni čuda, do romarji od vseh strani, od daleč in blizu, iz Slovenije in Hrvaške, tako radi prihajajo semkaj na božjo pot. Tu se čutijo bliže Bogu, bliže nebu. Tu se za par uric otresejo zemskih skrbi. In samemu Bogu je znano, koliko obteženih se iznebi dušnih pa tudi telesnih bolezni. Torej na svidenje pri Sv. Avguštinu dne 28. in 29. avgusta! Kakor vselej, bo tudi letos za vse poskrbljeno!

Sv. Urban pri Ptuj. Na Rokovo je bil nad vse krasen pogreb občaspoštovanega in daleč in okrog znanega očeta župana Jakoba Potočnik v Janežoveh in p. Pavla, frančiškana v Mariboru. Nad tisoč broječa množica ljudi iz domače in sosednih občin je pod vodstvom sedmih gospodov

duhovnikov spremila k zadnjemu počitku predobrega starčka, ki je dosegel lepo starost 79 let. Pogrebno slovesnost je povečala tako lepo število duhovnikov, cerkveni pevski zbor, ki je pri hiši žalosti in ob odprtem grobu zapel v srce segajoče žalostinke in godba Katoliške Omladine iz Maribora, ki je na lastne stroške z avtomobilom prihitela k pogrebu očeta svojega vodjo, da tako na zunaj pokaže, kako tesno jo združuje prijateljska vez s svojim vodjo. Pokojni je bil globokoveren mož, vrl narodnjak, skrben gospodar, blagi oče ter velik prijatelj duhovščine, za katero se je vselej in povsod odločno potegoval. Bil je nad 30 let naročnik »Slovenskega Gospodarja«, katerega je še do zadnjega časa z največjo pazljivostjo čital. Počivaj v miru, blaga duša!

Zahvala. Ker se nam ni mogoče vsem pismeno zahvaliti za tako nepričakovano udeležbo pri pogrebu našega prebлага očeta, se zahvalimo tem potom z Bog plačaj! Posebno se še zahvalimo domači urbanski duhovščini, zastopnikom minoritskega samostana in p. Hijacintu Podgoršku iz Maribora. Isto zahvalo izrekamo domačemu pevskemu zboru in Katoliški Omladini iz Maribora za krasne žalostinke ter vsem darovalcem vencev. Vsem in posameznim naj bode ljubi Bog tisočeren plačnik! Vzornega očeta pa še priporočamo v nadaljnjo pobožno molitev. — Potočnikova družina.

Kalobje. Letošnja letina bo prav slaba za našo faro. Vremenske neizgode so nas prav občutno zadele. Vsled neprestanega deževja in poplav so uničeni poljski pridelki. Krompir in fižol je uničen, istotako koruza izgleda skrajno slabo, pa tudi drugo žito ni uspelo kot bi moralo. Naravnost strašno je pogledati, koder je voda poplavlila rodovitne njive in travnike ter nanosila kamenje in dračje. Drugod so pa plazovi opustošili cela zemljišča. Dvema kmetoma je plaz pokopal gospodarska poslopja in en mlin, več jih je pa v nevarnosti, da jih v prihodnje zruši. Koliko je vinogradov, njiv, travnikov, cest in potov uničenih. Ubogi ljudje so naravnost obupani. — Dne 17. t. m., ob 4. uri popoldne, je strela udarila v gospodarsko poslopje Flor. Krajca, ki je zgorelo do tal z žitom in senom vred ter hišo, ki je bila blizu. Zgorelo mu je tudi okoli 10.000 din. v gotovini, ker jih ni mogel več rešiti. Zavarovan je bil le za malenkostno svoto. Iz tega je razvidno, da je mnogo takih, ki se zaradi skoposti ne dajo primerno visoko zavarovati, pa ne vedo, da nesreča nikoli ne počiva. — Dne 11. t. m. se je ponesrečil bolj slaboumi hlapec tukajšnjega g. župana. Pri mlajenju je nazadnje vrgel snop klasja v mlatilnico tako neprevidno, da ga je pograbil stroj za levo roko in mu jo raztrgal. Odpeljali so ga v bolnico v Celje. — Tako se vrstijo samo neizgode in neprimolike. Bog se nas usmili in nam prizanesi!

Sladka gora. Udeležba pri romarski pobožnosti je bila tudi letos dovoljna. Velike poplave pri Ptuj in po Murskem polju niso mogle pogasiti ljubezni do Marije Prekmurcev in Medžimurcev. Prišle so procesije od Beltenci, Črenšovci, Lendave, Strigove in obmejnih far; iz Štajerskega pa od Sv. Antona v Slov. gor., katerim so se pridružili romarji obmejnih župnij. Seve tudi sosedna Ponikva se je prišla pokloniti Mariji v precejšnjem številu. Pobožnost so zelo povzdignili sladkogorski cerkveni pevci, ki smo jih vsi občudovali. Slovesnost v petek zvečer je bila sklenjena kakor vselej, če vreme dopušča, z igranjem romarskega vrtea.

Svetina pri Celju. Lepa nedelja za prijazno Svetino letos dne 8. avgusta ni bila lepa, ampak grozna. Kar v Celju leze in gre, ta dan hiti že od nekdaj na Svetino; letos pa je znani strašni naliv odnesel po Savinji vse lepe načrte celjskih romarjev in turistov, po vodi so šle vse sladke potice in mastni piščanci, ki so morali v soboto na svetinski račun v ogenj. Po vodi pa so šli tudi marsikateri svetinski upi! V pondeljek na sejmski dan je bilo precej živahno, na sejmu in tudi zraven, ko so po stari navadi celjski mesarji ta dan na zeleni trati poskušali svoje telesne moči.

Svetina pri Celju. Pred enim tednom je umrl šestletni Janez Klinar. — Zapustil nas je g. Avgust Canjko, naduč., in se preselil na Veliko Prešico. — Drugi dan zatem si je trgovka Aškerc Antonija, hčerka, roko zlomila in so jo takoj po nesreči v bolnico v Celje prenesli. Otrok je 6 let star. — Soboto zvečer, dne 14. t. m., so pijanci napadli posestnika Kolšek Franc, ki je star 71 let.

Sv. Rupert nad Laškim. V soboto, dne 7. t. m., je tukaj toča strahovito klestila po Malibrezu in deloma tudi po Sv. Rupertu; nekaj posestnikom, zlasti Markovšku in Ostanšku in Mušertinu, je napravila na vseh nasadih velikansko škodo. Ljudje so obupani; prej plazovje, sedaj toča nam je vzela večino poljskih pridelkov. — Lepo število romarjev je šlo odtod v Maribor na kmetske dneve; vrnilo so se z najboljšimi utisi.

Za razvedrilo.

Ob slovesu iz jetnišnice. Ko je jud, ki je bil že večkrat zaprt, odhajal iz jetnišnice, mu je rekel ječar: »Glejte sedaj, da se tu nič več ne vidi!« — Jud pa mu je odgovoril: »Ali vas bodo kam drugam predstavili?«

Dober lovec. Kmet je vprašal gozdarja, ko je učil mestnega gospoda streljati na divjačino, če ga je že kaj naučil. »Ee, pravi gozdar, zdaj že gre! Zdaj že strelja v tisto smer, v katero zajec teče!«

Muha in muhak. Vsled številnih muh so se razgovarjali o muhah. Pa je nekdo vprašal: »Kako pa poznaš muho od muhaka?« — Dobil je odgovor: »Kadar leti, spoznaš. Če leti tiho, je muhak, če pa kar naprej brenči, je pa seve muha!«

Žival je nedolžna. Žena je rekla možu: »Glej, mož, jutri obhajava 25letnico, kar sva poročena. Zaklala bom petelina.« — Mož ji je odgovoril: »Pusti nedolžno žival, saj ona ni tega krivale!«

Dr. Fran Toplak,

specijalist za ženske bolezni in porodništvo v Mariboru, Glavni trg št. 18, — ne ordinira do dne 30. avgusta 1926.

Gospodarstvo.

TRŽNO POROČILO NA MLEČNEM TRGU.

Med tem, ko je bilo mlekarstvo pred vojno na Kranjskem jako razvito ter so te mlekarne izvažale mleko in mlečne izdelke v južne kraje (Trst, Reka, Opatija ter na druga letovišča), naši kmetovalci v štajerskem delu Slovenije sploh niso poznali vrednosti mleka. Šele po vojni se je na Štajerskem začelo s pridnejšim zbiranjem mleka ter se je v velikih množinah izvažalo v Nemško Avstrijo. Tako so naši mlekodajalci dobili v letih 1921 do 1924 jako lepe svote denarja za mleko, na mesec v celoti okrog tri milijone dinarjev. Žal pa je bilo z izvozom mleka čimdalje slabše in to vsled dviga našega dinarja na eni strani, na drugi strani pa, ker je Nemška Avstrija podpirala domačo živinorejo ter ima danes skoraj že zadostne množine mleka doma v lastni državi. V letih 1922 in 1923 se je izvažalo dnevno skupno nad 30.000 litrov, a danes se ne izvažava vsega skupaj niti 2000 litrov mleka.

Ker je izostal izvoz blaga, so jako hitro padle tudi cene. Plačevalo se je kmetovalcem na domu v času največjega izvoza celo po 3 dinarje za liter mleka, a letos v mesecu juniju in juliju pa smo 0.75 dinarjev do 0.875 din. ter največ po 1 dinar (kron 3 do 3.50 in največ 4). To so bile sramotno nizke cene, ki so jih plačevali trgovci z mlekom, ker pač v tem času niso imeli nobene konkurence. Resnica je, da se ne more danes plačevati mleko kakor poprej, vendar pa te cene tudi sedanji tržni konjunkturi niso odgovarjale, ampak so prišle prav le trgovcem, ki so izrabljali žalostno gospodarsko stanje našega kmeta. Da so bili ti trgovci brez konkurence, se zlasti vidi v pujskem okraju, kjer je tamošnja zadruga mlekarne ustavila za dva meseca poslovanje, a so v tem času cene padle za 50%. S 1. avgustom pa je začela na novo poslovati na prošnjo tamošnjih mlekodajalcev in cene so se čez noč zboljšale zopet za padli 50%, tako da dobijo kmetje danes zopet za mleko 5.50 K do 6 K.

Vsled tako nizkih nakupnih cen se pa tudi našim kmetovalcem ni izplačalo zbirati in oddajati mleka zbiralcem za mlekarne ter so ga raje začeli pokladati svinjam. Nizko plačevanje mleka je vzrok, da so množine nabranega blaga zelo padle, tako da se je na Štajerskem zbralo v mesecih junij in julij le približno 10.000 litrov mleka dnevno.

Da ne bodo naši mlekodajalci izročeni na milost in nemilost trgovcem z mlekom (primer zadnji nagli padec cen mleka), je dolžnost nas vseh, da skušamo mlekodajalcem pomagati z ustanovitvijo in delovanjem zadrugnih mlekarne. Sveta dolžnost vseh mlekodajalcev na drugi strani pa je, da te mlekarne zadruga, kjer obstojajo, podpirajo, da oddajajo v mlekarne dobro mleko, pazijo na čistoto in da zahtevajo od nabiralcev, da vozijo mleko le v naše zadrugne mlekarne. Le na ta način, ako regulirajo cene mleka naše zadruga, bomo dobili za liter vnovčenega mleka časa in tržnemu položaju primerne cene.

Zadruga mlekarne v Črni pri Prevaljah. Kmetijski odsek občinskega odbora na Črni pri Prevaljah je dne 8. t. m. priredil v dvorani gostilne Geršak zborovanje okoliških živinorejcev z namenom, da se ustanovi toli potrebna in že dolgo zaželjena mlekarška, pašniška in živinorejska zadruga. Zborovanja se je udeležil od Zveze slovenskih za drug zadrugni ravnatelj g. Janko Lesničar iz Celja, kot zastopnik okrajnega glavarja pa okrajni kmetijski referent g. Emeran Stoklas iz Prevalj. Udeležba je bila dovoljna, a bila bi lahko boljša, ako ne bi nekateri tavalili v usodni zmoti, da se bode kmetijstvo izboljšalo in napredovalo z odstopnostjo od gospodarskih prireditev ter nezanimanjem in v kupico v roki. Okrajni referent g. Emeran Stoklas je po otvoritvenem govoru predsednika kmetijskega odseka g. Dolinarja pozdravil vse navzoče v imenu g. glavarja ter podal na to vsestransko temeljit in izčrpen referat o kmetijskem zadrugništvu, pašništvu, mlekarstvu in živinoreji. Po referatu se je razvila stvarna debata, v katero so posegli malodane vsi navzoči, kar je pač najboljši dokaz vsestranskega zanimanja za zadrugništvo. Ker so mlekarstvo, pašništvo in živinorejo ozko zvezane kmetijske panoge in bi se z ustanovitvijo treh zadrug cepila sredstva in moči, se je na nasvet g. referenta ustanovila samo ena, krepka zadruga in sicer pod imenom: »Mlekarška in pašniška zadruga v Črni, r. z. o. z.« K novi zadrugi je takoj pristopilo lepo število članov. Zadruga mlekarne, katera je neobhodno potrebna iz gospodarskih, zdravstvenih in higijeničnih ozirav v tem eminentno industrijskem kraju, bode opremljena z najmodernejšimi mlekarškimi stroji in pripravi ter prične obratovati še ta mesec. Delavci, kateri prispejo od napornega rudarskega dela iz jam, ter njihove rodbine bodo na ta način preskrbljeni z zdravim in okusnim mlekom, ki bode v vsakem oziru odgovarjalo higijeničnim predpisom. Na drugi strani pa dobijo živinorejci v zadrugi solidnega odjemalca, ki bo dan za dnevno in leto za letom lahko konzumiral vsako množino mleka. Mlekarne bo namreč takoj, kakor hitro se uredi in vpelje, počela izdelovati sir in surovo maslo za domače konzumente, pa tudi za izvoz. Zbiranje mleka od posameznih živinorejcev se je uredilo zelo praktično in bode mogoče z malenkostnimi stroški dnevno dvakrat dobavljati mleko od najoddaljenejših kmetovalcev. Vs ehalje vredno se je izkazala občina z znatnim prispevkom 20.000 dinarjem in kakor čujemo, nameravajo občinski očetje nadalje podpirati zadrugo tako, da se bode investirana glavica dobro obrestovala. Velik interes na ustanovitvi mlekarne ima samoumevno ovdotsvo rudnika, kateremu je mnogo lažje na tem, da ostane delavstvo zdravo in dovoljno hranjeno. Z ustanovitvijo zadruga so vsi, katerim je beda delavstva ter težek položaj našega slovenskega kmeta res pri srcu — zelo zadovoljni!

Fran Turnšek, Polzela.

SKUPŠČINA HMELJARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V ZALCU dne 15. 8. 1926.

V obzled bližajočega se obiranja hmelja je kakor že vsako leto, tudi letos sklicalo hmeljarsko društvo skup-

ščino hmeljarjev, da se rešijo razna važna vprašanja, tičočja se hmeljskega obiranja sploh, posebej pa še letošnjega.

Kmalu po dveh popoldan so napolnili hmeljarji obširno Roblekovo dvorano v Zalcu. Videli smo tu hmeljarje že osivele v delu, pa tudi mlajši rod je bil precej dobro zastopan, kar je vsekakor lepo znamenje. G. Roblek je kot predsednik otvoril skupščino, podal uvodoma splošen pregled letošnje hmeljske letine ter opozarjal na razne napake hmeljarjev, n. pr.: premala skrb pri zatiranju hmeljskih škodljivcev, slabo nabiranje itd. Prva točka dnevnega reda je bila določitev plače hmeljskim obravcem. K tej točki se je vnela precej burna debata. Ugotovilo se je, da je skoraj nemogoče določiti enotno ceno že vsled tega, ker so nasadi precej neenakomerno razviti. Stavljeni so bili razni predlogi, in sicer s hrano 6 kron, brez hrane 8 kron kakor lansko leto; s hrano 8 kron, brez hrane 10 kron itd. Sprejet je bil končno predlog g. Bošnjaka iz Braslovč, da se kljub temu, da cene od lanskega leta niso porastle, plača 7 in 9 kron od mernika. Zvišanje se je utemeljevalo s tem, da se moramo ozirati tudi na težko stanje, v katerem se nahajajo delavni sloji. Enoglasno mnenje vseh hmeljarjev pa je bilo, da je boljše plačati nekoliko več, pač pa zahtevati tem lepše nabiranje, katero je bilo zadnja leta precej površno. Z skrbnim obiranjem si bomo tudi obdržali zaupanje dosedanjih ter si pridobili novih kupev.

K drugi točki: začetek hmeljskega obiranja, se je ugotovilo, da se isto lahko računa letos vsled deževnega in hladnega vremena za en teden pozneje in sicer javi Hmeljarsko društvo v inozemstvo in kupcem splošno obiranje začetek dne 23. avgusta. Sicer se bo pričelo obiranje v nekateri hnasadih par dni popreje, glavno obiranje pa se prične šele drugi teden.

Tretja točka: Poročanje. Hmeljarsko društvo dobiva dnevna poročila o stanju cen na svetovnem trgu. Ta brzojavna poročila razpošilja potom pošte svojim poverjenikom. Lansko leto so se razpošiljala poročila na 64 krajev. Da je to ogromno delo za društvo, katero nima nastavljenih nobene moči, ampak izvršuje vse posle tajnik g. Petriček osebno, je razumljivo. Zahteva pa to razpošiljanje tudi precej gnetnih izdatkov, kateri bi se v slučaju reorganiziranja lahko obrnili za druge stvari. Tudi k tej točki je bilo stavljenih več predlogov in sicer: Poročila naj se pošiljajo na občinske urade, pošiljajo naj se nekaterim zaupnikom v več izvodih, katere naj isti razdelijo. Nadaljnje pošiljanje poročil naj se sploh ukine ter se ista mesto poverjenikom naj pošiljajo dnevno telefonično našim dnevnikom. Po daljši, mestoma precej burni debati pa se je sklenilo, da ostanemo za enkrat še pri starem načinu razpošiljanja poročil.

Četrta točka: Zavarovanje hmeljskega pridelka proti ognju. Vrednost hmeljskega pridelka je tolikšna in nevarnost požara tudi precejšnja, tako da hmeljarji glede zavarovanja pač ne moremo ostati ravnodušni. Sicer se je naš hmelj lahko že dosedaj zavaroval pri nekaterih zavarovalnicah, vendar pa pod precej neugodnimi pogoji. Zavarovati se je moralo za najmanj tri mesece, premije so posebej pri manjših partijah znašale precejšnje odstotke. Le malokdo pa ima svoj hmelj po tri mesece v zalogi, ampak navadno že takoj prvi mesec proda. Pri tem izgube seveda že vplačano premijo.

V sporazumu z zavarovalnimi zavodi pa je hmeljarsko društvo naredilo načrt, kako poenostaviti in poceniti zavarovanje. Novi načrt predvideva skupno zavarovanje hmelja potom Hmeljarskega društva in tedenski obračun. G. Roblek je v raznimih zgledi dokazal veliko prednost novovrstnega zavarovanja. Sklenilo se je, da se načrt pošlje takoj vsem poverjenikom, da seznanijo članstvo z njim ter se takoj pristopi k izvršenju.

K sklepu je g. Petriček ponovno povdarjal stališče Hmeljarskega društva glede hmeljskih sadežev, pozval vse hmeljarje na zatiranje škodljivcev s tem, da se preostale hmeljske vrvi mesto porabijo za stelo, sežgejo.

Na vprašanje, kakšno je pričakovati ceno, je izjavil g. Pikel, da je sicer vsako prerokovanje preuranjeno, vsa znamenja pa vendar kažejo, da lahko pričakujemo dobre cene. Mnogo je odvisno od vremena zadnjih dni, mnogo pa tudi, s kakšno skrbjo bomo spravili svoj pridelek, čim lepše blago, tem boljše cene.

In s to parolo je g. Roblek tudi zaključil lepo uspelo skupščino.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 13. avgusta 1926 se je pripeljalo 433 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 75—100 din., 7—9 tednov 125—150 din., 3—4 mesece 280—350 D., 5—7 mesecev 420—450 din., 8—10 mesecev 550—580 din., 1 leto 1000—1200 din., 1 kg žive teže 10.50—12.50 din., 1 kg mrtve teže 15—17 din. Prodalo se je 155 komadov.

Vinogradništvo.

Stanje vinogradov in narast vinskih cen na Štajerskem. Kako bo stanje vinogradov, se bo pokazalo in odločilo v 14 dneh. Vsi večji vinogradniki na Štajerskem so mnenja, da bo letošnja vinska kvaliteta znatno slabša nego lanska. Po slovenjgorskih vinogradih se zelo širita peronospora in pepel. Zadnji toplejši dnevi vplivajo prav ugodno na razvoj grozdja. Ko bi ne stala temperatura v nočeh tako nizko (komaj 4—5° C), bi še bilo pričakovati, da ne bo letošnji vinski pridelek preveč kisel. Do kiseline pod normalno bodo pripomogle letošnjemu vinu največ te mrzle noči. Izgled na letošnjo slabo trgatavo glede kvalitete in kvantitete je znatno dvignil vinske cene. Boljšega lanskega vina sploh ni dobiti, ker ga hranijo producenti do tedaj, ko bodo dosegle vinske cene v novembru svoj višek. Vsi mariborski večji trgovci tekaajo v avtomobilih po Slovincih in nakupujejo v vseh mogočih množinah tudi slabše vinske vrste v prepričanju, da bodo te še vedno — boljše nego letošnji pridelek. O odločilnem stanju štajerskih vinogradov glede letošnjega pridelka bomo poročali natanko v 14 dneh.